

Trume nekdanjih študentov navalile na fakultete - koliko bo to stalo

Z boljšo izobrazbo pride tudi višja plača - vsaj v javnem sektorju, kjer bi se lahko masa plač povečala tudi za slab milijon evrov na leto

LANA DAKIČ, KAREL LIPNIK
finance@finance.si

Če ste v zadnjih tednih opazili, da so ceste in ulice bolj prazne, ljudje pa niso dosegljivi, niso krivi samo dopusti. Približno 12 tisoč nekdanjih študentov te dni zavzeto piše diplome in magistrije, nekateri celo doktora-te. Razlog: konec septembra se izteče zadnji rok za končanje študija po starih programih. Z zamudniki bodo služile fakultete, novopečeni magistri pa bodo še dodaten strošek davkoplačevalca.

Na fakultetah Univerze v Ljubljani se je v zadnjih dveh letih prijavilo po neuradnih podatkih več kot osem tisoč nekdanjih študentov, ki želijo do skrajnega roka 30. september 2016 dokončati študij, saj pozne-

je to po starem ne bo več mogoče. Gre za nekdanje študente starih programov - visokošolskih in univerzitetnih, specialističnih študijskih in znanstvenih magistrskih programov, tudi doktorskih.

Rok je bil določen že pred 12 leti in na ministrstvu za izobraževanje, ki ga vodi Maja Makovec Brenčič, so neomajni, da tokrat roka zagotovo ne bodo podaljšali, kljub zdajšnjemu navalu.

Fakultete pokajo po šivih

Na ljubljanskih fakultetah pravijo, da so suti z delom, večina nekdanjih študentov je sicer mentorja morala poiskati že spomladi, roki za oddajo zaključnih nalog pa so po fakultetah različni. A ker je skrajni rok za diplomiranje, magistriranje ali doktori-

ranje 30. september, bo do takrat treba iversti tudi vse zagovore zaključnih nalog.

Na fakultetah pravijo, da se bodo ustrezno prilagodili navalu, bodisi da so že zdaj postavile roke za oddajo nalog (denimo na ekonomski fakulteti se je rok iztekel v petek), druge bodo omogočile več terminov za zagovore, nekatere - denimo fakulteta za pomorstvo in promet - bodo organizirale zagovore tudi zunaj ustaljenega urnika zagovorov.

Tistim, ki jim ne bo uspelo, pa bi želeli vseeno dokončati študij, ostane po septembru le še možnost prepisa na katerega od bolonjskih programov in pogajanja s fakulteto o priznavanju že opravljenih izpitov.

Zamudniki bodo odšteli vsaj 800 evrov

Vsekakor pa diplomiranje, magistriranje ali doktoriranje za študente zamudnike ne bo poceni. Ljubljanske fakultete se držijo splošnega cenika **univerze**, kar pomeni, da bo treba denimo za diplomu - če je od prekinitve študija minilo več kot deset let - odšteti slabih 800 evrov, za magisterij pa 1.100 evrov. Na nekaterih fakultetah so nam povedali, da so pri kandidatih za znanstveni magisterij in doktorandih stroški pokriti s šolnino, ki so jo študenti že plačali. Tiskanje in vezava zaključne naloge bosta stala še dodatnih približno 50 evrov. Če je treba pred zaključno nalogo opraviti še kakšen izpit, pa bodo zanj plačali po 59,60 evra za eno opravljanje izpita (četrt in vsako naslednje opravljanje izpita stane 178,80 evra).

Največ bi lahko zaslužila filozofska fakulteta

Ob visokih stroških za dokončanje študija bodo najbolj zaslužile fakultete. Glede na število prijavljenih tem za zaključne naloge smo izračunali, da bi lahko največ denarja pobrale **filozofska fakulteta** (dober milijon evrov, kar pomeni slabih pet odstotkov lanskih prihodkov), **fakulteta za družbene vede in ekonomska fakulteta**.

V infografiki predstavljamo podrobne izračune. Ob tem naj pojasnimo, da je končni izračun prihodkov okviren, ob pogoj, da bi vsi prijavljeni študenti tudi dejansko končali študij. Prav tako smo pri izračunu prihodkov upoštevali nižji strošek izdaje sklepa za nadaljevanje študija (84,90 evra, če je od prekinitve študija minilo več kot dve leti, a manj kot deset - v primeru, da je minilo več kot deset let, je strošek 168,40 evra).

Nekatere fakultete pa že vedo, kaj bodo naredile z zbranim denarjem. Tako bodo po poročanju **Žurnal24** na **naravoslovnotehniški fakulteti** prenovili računalniško učilnico, na **fakulteti za družbene vede** pa bodo tako zbrani denar porabili za pla-

čilo dodatnih stroškov zaradi teh postopkov in za odpravo primanjkljaja v rednem financiranju.

Največ prošenj oziroma prijav za dokončanje študija so prejeli na **filozofski fakulteti**, in sicer kar 1.600 v zadnjih dveh letih. Pravijo, da večina še ni končala študija, prav tako jih ga kar nekaj tudi ne bo, saj imajo še preveč neizpoljenih obveznosti, približno 160 pa jih je že končalo študij na podiplomskih programih.

Boljša izobrazba, višja plača - v javnem sektorju

Priložnost za dokončanje študija je vabljiva predvsem v javni upravi. Javni uslužbenec namreč z dokončanjem študija pridobi dodatek. Tako si lahko javni uslužbenec s specializacijo obeta dodatnih 23,27 evra bruto na mesec, z magisterijem 36,21, z doktoratom pa 59,47 evra bruto na mesec.

Na ministrstvu za javno upravo so nam povedali, da nimajo podatkov, koliko javnih uslužbencev trenutno končuje študij po starem sistemu, prav tako nimajo podatka o študijskih dopustih. Ob tem dodajajo, da to, da javni uslužbenec konča študij, še ne pomeni tudi napredovanja oziroma višje plače, saj je plača javnega uslužbenca določena na podlagi uvrstitve delovnega mesta, ki ga zaseda, oziroma naziva, ki ga ima, v plačni razred.

Ob tem naj spomnimo, kot smo pisali konec prejšnjega tedna v članku *Javna uprava »cveti«* - trikrat hitrejša rast plač kot na ravni Slovenije (www.finance.si/8846837), da je lani v višje plačne razrede napredovalo 52 odstotkov vseh javnih uslužbencev (njihove plače so višje za od štiri do 20 odstotkov), letos pa bodo napredovali predvidoma tudi še vsi preostali javni uslužbenci, kar se jim bo pri plačah poznalo prihodnje leto.

Dodaten slab milijon evrov na leto za plače v javni upravi

Zelo groba ocena kaže, da se bo zaradi letošnjega večjega števila magistrstov masa za plače v javnem sektorju povečala za okoli 900

tisoč evrov. Pri tem smo predpostavili, da je polovica študentov magistrskega študija zaposlena v javnem sektorju in da so vsi delali magisterij s področja svojega dela. Kot že omenjeno, je dodatek za magisterij 36,21 evra bruto na mesec.

Večina javnih uslužbencev se je po naših ocenah za magistrski študij odločila predvsem zaradi možnosti napredovanja na novo delovno mesto. Poleg tega pa tudi delovno okolje v javnem sektorju praviloma spodbuja tovrsten študij, medtem ko je v gospodarstvu dodatno izobraževanje praviloma bolj povezano s pridobivanjem praktičnih znanj.

Letos še dodaten milijon zaradi odsotnosti javnih uslužbencev

V celoti gledano je tako največji strošek države in tem, da zaposleni izkoriščajo dodaten študijski dopust, in pa sam strošek študija, ki je pogosto (sicer za vse študente enakovredno) subvencioniran od države. Če si je vsak od teh študentov vzel teden dni študijskega dopusta, je to davkoplačevalce letos stalo okoli milijon evrov zaradi polno plačane odsotnosti z dela.

To je toliko, kot stane denimo 200 zamenjav kolka (ena operacija stane okoli pet tisoč evrov) ali pa kot so denimo znašale lanske jubilejne nagrade v javnem sektorju, toliko bi recimo stalo 18 metrov izgradnje drugega tira.

Na FDV največ prijav na komunikologiji in novinarstvu

Fakultete smo vprašali tudi, na katerih smereh je bilo največ zanimanja za dokončanje študija - če je na fakulteti več različnih smeri. Na **fakulteti za družbene vede** sta to smeri komunikologija - trženje in tržno komuniciranje ter novinarstvo, na **pravni fakulteti** je bilo največ prijav za znanstveni magistrski program civilno in gospodarsko pravo, na **fakulteti za pomorstvo in promet** želi največ študentov dokončati program tehnologija prometa, na **naravoslovnotehniški grafična tehnika**, na **fakulteti za šport** pa program športna vzgoja.